

POSUDEK
bakalářské práce Lucie Šulčíkové

Pes v životě člověka

Předložená bakalářská práce obsahuje 47 stran včetně seznamu literatury, abstraktu a příloh v podobě fotografií psů, které představují dokumentaci k předchozímu textu, a dále užitečný Postup v případech týrání zvířete.

Po stylistické stránce práce nevykazuje větší nedostatky vyjma časté špatné interpunkce.

Po formální stránce je práce taktéž bez chyb, autorka pečlivě dokládá svá tvrzení odkazy na příslušnou literaturu. Členění podkapitol je přehledné, avšak u některých chybí číslování. Seznam použité literatury je dostačující.

Po obsahové stránce je práce členěna do tří kapitol. První část se zabývá proměnou vztahu mezi člověkem a psem. V této části převažuje kompilace převzatých textů. Tato kapitola zároveň tvoří východisko pro kapitoly nadcházející.

Ve druhé části autorka reflektuje vybrané etické otázky, které ze vztahu člověka a psa vyplývají (polidšťování, překrmování, chov, týrání a ochrana psů). Tato kapitola má opět kompilační charakter s občasnými vstupy autorky.

Závěrečná kapitola je obecnějšího charakteru a zabývá se etickým pohledem na samotný vztah člověka a zvířete jako takového. Pro autorčinu práci je tato část nejvýznamější. Jsou zde představeny obecné přístupy, které určují konkrétní jednání člověka se zvířetem. K této části bych měla malou poznámku: na s. 34 autorka správně zmiňuje, že dělení živočichů na „užitečné“ a „škodlivé“ pochází od člověka, který však „způsobil vyhynutí tolika rostlin i živočichů a dalšími způsoby zasáhl do fungování celé planety a života jejích ostatních obyvatel“. Vidíme tedy, že ve skutečnosti má každý živočich své místo v ekologické rovnováze a jediným, kdo spouští nerovnováhu, je člověk. Nemá tedy právo určovat, kdo je v přírodě škodlivý či užitečný. Avšak o pár řádek dále (s. 35) píše autorka o tom, že se někdy odvoláváme na „krutost přírody“ a upozorňuje, že člověk nemusí být krutý jako příroda, protože může jednat s rozmyslem. Dle mého soudu jde o bludný kruh: Na jedné straně autorka tvrdí, že nerovnováhu v přírodě působí člověk, na druhé straně mluví o „zákonech přírody“ a „krutosti přírody“. Ale příroda jako taková není krutá, ekologický systém v přírodě by zůstal vyvážený, pokud by nebylo zásahů člověka (vzpomeňme si např. na nedávné povodně). Tedy ona „krutost“ přírody, jak ji někdy zakoušíme, je způsobena právě člověkem!

Z celé práce je patrná autorčina láska ke psům. Bohužel tuto svou citlovou vnímavost někdy dovádí k výrokům, se kterými lze jen těžko souhlasit. Např. „Dá se tedy říci, že mezi člověkem a ostatními živočichy není žádný rozdíl, který by dovoľoval zacházet se zvířaty bez morálních ohledů. Cokoli, co konáme se zvířaty potřebujeme morálně zdůvodnit stejně jako bychom to dělali člověku.“ Takový názor by potřeboval hlubší reflexi a zdůvodnění. Jak by autorka řešila situaci, kdy dojde ke konfliktu zájmů mezi člověkem a živočichem? Vzpomeňme příhodu z letošního června, kdy americký prezident Barack Obama v přímém přenosu zabil mouchu. Lidé z organizace PETA (People for the Ethical Treatment of Animals) mu poslali dopis, v němž ho nabádají k humánnějšímu zacházení s hmyzem. Dokonce mu poslali speciální lapač hmyzu, který umoňuje obtížný hmyz lapit, aniž by došlo k jeho zranění. Stálo by pak za zvážení, jak z etického hlediska nahlížet např. na výrobu mucholapek. Nebo jak má postupovat matka v případě, když její dítě dostane ve školce vši (druh hmyzu živící se krví svého hostitele). Považuji proto autorčino tvrzení, ve kterém smazává rozdíl mezi člověkem a živočichem (a který požaduje stejné etické ohledy jak pro člověka, tak pro živočicha), za sporné, které by bylo třeba u obhajoby odborně vyargumentovat.

Paní kolegyni bych si dovolila doporučit také knihy zakladatele české etologie, „vyslance živočišné říše v lidském světě“ Zdeňka Veselovského (1928-2006), který se chováním psů a jejich vztahem k člověku profesně zabýval a v ulicích Českých Budějovic býval často ke spatření právě na častých procházkách se svým čtyřnohým přítelem.

Práci považuji za zdařilou a **doporučuji ji k obhajobě s hodnocením velmi dobře.**

V Tübingen, 14. 7. 2009

Martina Pavelková
Martina Pavelková